

HOTĂRÂREA NR. 266
din data de 24.04.2019

Dosar nr: 694/2018

Petiția nr: 6260/11.10.2018

Petent:

Reclamat: Ministerul Educației Naționale

Obiect: prevederile **Ordinului de Ministru nr. 5485/13.11.2017 privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar** privind posibilitatea neacordării avizului pentru cadrele didactice din școlile teologice și privind acceptarea angajării dispuse de inspectorate

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul procedural al petentului

1. ...

I. 2. Numele și domiciliul procedural al reclamaților

2. Ministerul Educației Naționale, ..

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul consideră discriminatorii prevederile **Ordinului de Ministru nr. 5485/13.11.2017 privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar** privind posibilitatea neacordării avizului pentru cadrele didactice din școlile teologice și privind acceptarea angajării dispuse de inspectorate.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 13.11.2018 (filele 4-5 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

6. La audierea din 13.11.2018 s-a prezentat petentul.

7. Punctul de vedere al petentului s-a comunicat reclamatului, fiind solicitate concluzii scrise (fila 12 din dosar).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 6260/11.10.2018** (filele 1-3 din dosar) petentul arată următoarele aspecte relevante:

- este director de școală;
- **Ordinul de Ministru nr. 5485/13.11.2017 privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar** are prevederi discriminatorii;
- școlile teologice pot bloca cadrele didactice care predau teologie neacordând avizul cultului, celelalte școli sunt obligate să accepte un cadru didactic slab, care obține nota 5 al concursul de titularizare;
- școlile teologice, blocând un profesor de fizică care a obținut nota mare la titularizare, favorizează persoana care a obținut notă mai mică, dar care primește avizul cultului.

9. Cu ocazia audierii petentul și-a competent petiția arătând următoarele situații ce rezultă din **Ordinul de Ministru nr. 5485/13.11.2017 privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar**:

- între școli și alte instituții de stat, școlile fiind obligate să accepte la angajare persoanele selectate de inspectoratele școlare;
- între școlile de teologie și alte școli, cele de teologie putând refuza cadrele care nu le convin;
- între profesori, școlile teologice putând favoriza o persoana care a obținut notă mai mică la examenul de titularizare, dar care primește avizul cultului;
- la nivel de conducere, inspectoratele școlare putând lua decizii indiferent de hotărârile conducerii școlilor;
- discriminare între elevi, având în vedere faptul că unii elevi pot avea cadre mai bine pregătite, alții cadre mai slab pregătite.

10. Prin adresa înregistrată la dosar cu **nr. 7089/15.11.2018** (filele 6-11 din dosar) petentul a depus și în scris completarea petiției.

Susținerile părții reclamate

11. Reclamatul, prin concluziile scrise înregistrate la CNCD cu **nr. 7851/28.12.2018** (filele 13-14 din dosar), prin care arată că ordinul criticat este în conformitate cu **Legea educației naționale nr. 1/2011**, situația prezentată de petent nu se încadrează în prevederile **O.G. nr. 137/2000**.

V. Motivele de fapt și de drept

21. Colegiul director constată că, **Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar în anul școlar 2018-2019**, anexă la **Ordinul de Ministru nr. 5485/13.11.2017 privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar** are următoarele prevederi:

- „*Etapele de mobilitate a personalului didactic din învățământul preuniversitar se organizează conform prezentei Metodologii și sunt, în ordinea în care se desfășoară, următoarele: [...] j) repartizarea, în ședință organizată de inspectoratul școlar, pe perioadă nedeterminată, a cadrelor didactice calificate angajate cu contract individual de muncă pe perioadă determinată, în baza prevederilor art. 253 din Legeanr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare*” (art. 4 alin 1);

- „*Pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate care necesită atestate și avize suplimentare, în etapele de mobilitate a personalului didactic din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2018-2019, începând cu etapa de întregire de normă didactică de predare-învățare-evaluare, solicitanții, inclusiv cadrele didactice titulare, trebuie să prezinte avizele, atestatele și documentele justificative necesare în perioadele de înscriere și de verificare a dosarelor/validare a fișelor de înscriere la aceste etape conform Calendarului, după cum urmează: [...] d) avizul cultului sau avizul special al cultului recunoscut oficial de stat, în baza Protocolului semnat cu Ministerul Educației Naționale, pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din cadrul seminariilor/liceelor vocaționale teologice și a posturilor didactice/catedrelor constituite din discipline teologice de specialitate, în care se precizează etapa de mobilitate pentru care au fost eliberate*” (art. 4 alin. 2).

22. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*”.

23. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

24. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

25. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară*”

(*Marckx împotriva Belgiei*, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (*Van der Musselle împotriva Belgiei*, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (*Fredin împotriva Suediei*, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (*Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit*, 30 iulie 1998, §75).

26. Colegiul director constată că nu există o situație comparabilă, analoagă între școli și alte instituții, în ceea ce privește modul de angajare. Totodată există și alte instituții unde angajarea nu se face în mod direct, ci printr-un concurs organizat de o altă persoană juridică. Spre exemplu Consiliul Superior al Magistraturii organizează concursurile de ocupare a posturilor de magistrați, nu instanțele, respectiv parchetele. Astfel, fapta care formează acest capăt de cerere nu reprezintă diferențiere, în consecință nici discriminare.

27. Cadrele didactice care au promovat exemanele de titularizare se află în situație comparabilă, indiferent dacă predau într-o școală laică sau o școală aparținând unui cult. Posibilitatea refuzului unui cadru didactic de către școlile teologice reprezintă o diferențiere.

28. Privind posibilitatea inspectoratelor de a lua decizii contrare deciziilor conducerii școlilor, Colegiul director constată că nu există o diferențiere, având în vedere faptul că în sistemul ierarhic al multor instituții situația este similară. Prin urmare fapta care formează acest capăt de cerere nu reprezintă diferențiere, în consecință nici discriminare.

29. Elevii, din perspectiva dreptului la educație, se află în situație comparabilă.

30. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

31. În cazul cadrelor didactice acceptate sau respinse de către școlile teologice criteriul de diferențiere este cel al convingerii sau religiei, avizul unui cult fiind dat în funcție de raportarea cadrului didactic la respectivul cult.

32. Privind elevii, se poate constata și aici o legătură între convingerea și religia elevilor, prezumând că o școală ortodoxă este frecventată de ortodocși, iar o școală catolică de catolici.

33. În cazul cadrelor didactice care sunt respinși de școlile teologice pe motivul religiei lor, dreptul atins este cel la angajare. Art. 6 din **O.G. nr./ 137/2000** prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârstă sau de apartenența sa la o categorie defavorizată*”. Exercițarea profesiei de cadru didactic într-o școală de teologie nu poate fi condiționată de apartenența religioasă.

34. Dreptul la un învățământ de calitate este un drept esențial pentru copii, nu însă dreptul de a învăța la cea mai bună școală existentă, cu cei mai buni profesori existenți. Nota de trecere acordată la examenul de promovare trebuie să garanteze că respectivul cadru didactic poate oferi o educație de calitate. Nu se poate asigura, spre exemplu, ca toți copiii din România să fie elevii celui mai bun profesor de matematică din România. Vor fi copii dezavantajați, dar nu în măsura în care dreptul la educație de calitate să fie

restrâns. În consecință faptul că unii elevi pot avea cadre mai bine pregătite, alții cadre mai slab pregătite nu reprezintă discriminare.

35. Art. 5 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința profesională.”

36. Colegiul director constată că, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, religia nu poate reprezenta o cerință profesională reală și determinantă pentru toate cadrele didactice care predau într-o școală de teologie. În mod evident pentru profesorul care predă teologie religia lui poate reprezenta cerință profesională, însă nu și pentru profesorul de fizică, biologie sau matematică, spre exemplu. Partea reclamată nu a invocat existența unei cerințe profesionale.

37. În consecință prevederea conform căreia pentru ocuparea tuturor posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din cadrul seminariilor/liceelor vocaționale teologice solicitarea avizului cultului este obligatorie crează o diferențiere între școli și cadre didactice, pe criteriul convingerilor religioase care afectează dreptul la muncă, în consecință reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și art. 6 din **O.G. nr. 137/2000**.

38. Colegiul director aplică sancțiunea de avertisment conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7, având în vedere faptul că petentul nu a prezentat o situație concretă de discriminare, ci doar una ipotetică, ce poate rezulta din prevederile **Ordinului de Ministru nr. 5485/13.11.2017 privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar**.

39. Recomandă reclamatului să modifice art. 4 alin. 2 din **Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar în anul școlar 2018-2019**, anexă la **Ordinul de Ministru nr. 5485/13.11.2017 privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar**, în sensul de a condiționa doar anagajarea cadrelor didactice care predau religie de existența avizului acordat de culte.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Obligarea școlilor să accepte cadrele didactice selectate de inspectoratele școlare prin examenele de titularizare nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;

2. Posibilitatea inspectoratelor de a lua decizii contrare deciziilor conducerii școlilor nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;

3. Faptul că unii elevi pot avea cadre mai bine pregătite, alții cadre mai slab pregătite nu reprezintă discriminare;

4. Prevederea conform căreia pentru ocuparea tuturor posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din cadrul seminariilor/liceelor vocaționale teologice solicitarea avizului cultului este obligatorie reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și art. 6 din **O.G. nr. 137/2000**;

5. Aplică sancțiunea de avertisment conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7 conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**;

6. Recomandă reclamatului să modifice art. 4 alin. 2 din **Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar în anul școlar 2018-2019**, anexă la **Ordinul de Ministru nr. 5485/13.11.2017 privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar**, în sensul de a condiționa doar anagajarea cadrelor didactice care predau religie de existența avizului acordat de culte;

7. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 07.05.2019

Motivată: Haller István
Tehnoredactată: A.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.